

Dosarul nr. 2r-66/24
2-19128895-01-2r-05022024

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Cantemir (jud.: V. Bogomolova)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud.: G. Vavrin, I. Dănăilă, N. Bondarenco)

DECIZIE

10 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de Gustin Ion,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Cravenco Alexandru împotriva lui Gustin Ion cu privire la încasarea datoriei,
împotriva încheierii din 22 decembrie 2023 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost restituit apelul declarat de Gustin Ion împotriva hotărârii din 12 ianuarie 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir,

c o n s t a t ă:

La 05 august 2019, Cravenco Alexandru a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gustin Ion cu privire la încasarea datoriei.

Prin hotărârea din 12 ianuarie 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir acțiunea a fost admisă. S-a încasat de la Gustin Ion în beneficiul lui Cravenco Alexandru datoria în mărime de 150 000 de Euro, echivalent în lei MD la data executării, dobânda de întârziere în mărime de 72 225,34 de Euro, echivalent în lei MD la data executării și cheltuielile judiciare suportate la achitarea taxei de stat, în mărime de 25 000 de lei.

La 13 februarie 2023, Gustin Ion a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii din 12 ianuarie 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir și emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii și compensarea cheltuielilor de judecată. Totodată, a indicat apelantul că motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază apelul, le va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 22 septembrie 2023 a Curții de Apel Cahul, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Gustin Ion și s-a acordat apelantului termen de 20 de zile din momentul primirii prezentei încheieri, pentru prezentarea apelului suplimentar și dovada achitării taxei de stat în mărime de 18 750 de lei. S-a explicat apelantului că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La 25 octombrie 2023, Gustin Ion a depus cerere de apel motivată, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 12 ianuarie 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii și compensarea

cheltuielilor de judecată. Totodată, apelantul nu a prezentat dovada achitării taxei de stat, solicitând scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 30 octombrie 2023 a Curții de Apel Cahul s-a respins cererea lui Gustin Ion cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și i s-a acordat termen de 30 de zile, din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru achitarea taxei de stat în sumă de 18 750 de lei.

La 07 decembrie 2023, Gustin Ion a depus repetat cerere prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat și a primi cerere de apel spre examinare.

Prin încheierea din 22 decembrie 2023 a Curții de Apel Cahul, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de Gustin Ion împotriva hotărârii din 12 ianuarie 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea din 30 octombrie 2023.

La 22 ianuarie 2024, Gustin Ion a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 22 decembrie 2023 a Curții de Apel Cahul, scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 12 ianuarie 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir, cu transmiterea cauzei spre examinare în instanța de apel.

În motivarea recursului Gustin Ion și-a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că la data de 10 ianuarie 2024 a recepționat încheierea instanței de apel prin care s-a restituit cererea de apel înaintată de Gustin Ion.

A indicat că instanța de apel nu a luat în considerație probele anexate de apelant privind măsurile de asigurare aplicate pe toate bunurile mobile, imobile și mijloacele financiare aflate în conturile bancare, fapt ce demonstrează imposibilitatea financiară de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel.

A reținut că instanța de apel i-a îngădit dreptul de acces la justiție și la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 22 decembrie 2023 a Curții de Apel Cahul a fost expediată la adresa poștală a recurentului Gustin Ion și reprezentantului său, avocatul Verejanu Igor, la data de 03 ianuarie 2024 (f.d.88), dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către Gustin Ion la materialele dosarului lipsesc, iar de către reprezentantul său, a fost recepționată la data de 10 ianuarie 2024, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 90, Vol. II).

Astfel, recursul declarat la 22 ianuarie 2024, este în termen.

La 05 februarie 2024, în adresa intimatului Cravenco Alexandru a fost expediată copia recursului declarat de Gustin Ion (f.d. 97, Vol. II).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă, că la 13 februarie 2023, Gustin Ion a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 12 ianuarie 2023 a Judecătorei Cahul, sediul Cantemir.

Conform art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (1) lit. d), e), f) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului, solicitarea apelantului. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 22 septembrie 2023 a Curții de Apel Cahul, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Gustin Ion și s-a acordat apelantului termen de 20 de zile din momentul primirii prezentei încheieri, pentru prezentarea apelului suplimentar și dovada achitării taxei de stat în mărime de 18 750 de lei. S-a explicat apelantului că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La 25 octombrie 2023, Gustin Ion a depus cerere de apel motivată, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 12 ianuarie 2023 a Judecătorei Cahul, sediul Cantemir cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii și compensarea cheltuielilor de judecată. Totodată, apelantul nu a prezentat dovada achitării taxei de stat, solicitând scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 30 octombrie 2023 a Curții de Apel Cahul s-a respins cererea lui Gustin Ion cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și i s-a acordat termen de 30 de zile, din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru achitarea taxei de stat în sumă de 18 750 de lei.

La 07 decembrie 2023, Gustin Ion a depus repetat cerere prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, și a primi cerere de apel spre examinare.

În speță, dat fiind faptul că încheierea instanței de apel din 30 octombrie 2023, a fost comunicată reprezentantului apelantului, avocat Verejanu Igor, prin intermediul oficiului poștal la data de 07 noiembrie 2023, așa cum rezultă din dovada de comunicare (f.d.78, Vol. II), termenul legal până la care apelantul Gustin Ion putea înlătura neajunsul a fost data de 07 decembrie 2023, însă ultimul nu a prezentat dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 18 750 de lei, dar a depus o cerere repetată cu privire la scutirea de la plata taxei de stat.

Deși, recurentul/apelantul, în cererea din 07 decembrie 2023 a solicitat scutirea de la plata taxa de stat, Completul relevă că, Gustin Ion nu a lichidat în termen neajunsurile stabilite de instanța de apel, motiv din care instanța de apel a considerat oportun de a nu se expune asupra acestei cereri.

Conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Prin urmare, prin restituirea cererii de apel conform prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a procedat în strictă conformitate cu legea procesuală.

Sub acest aspect justificat, prin prisma art.10 din Codul de procedură civilă, apelantul este ținut să suporte consecințele nefavorabile, rezultate din necunoașterea ori interpretarea viciată a prevederilor legii.

Astfel, neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel în termenul stabilit de instanță, are ca efect pierderea unui drept procedural ce nu a fost exercitat în termenul legal imperativ, fără a aduce atingere dreptului subiectiv civil.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, Completul notează că Gustin Ion, contestând cu apel hotărârea primei instanțe, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Astfel, Completul de judecată relevă că recurentul nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, și astfel soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor în termenul stabilit, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Or, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Malahov vs. Moldova), denotă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi supus limitărilor, or art. 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele acestui scop. Limitările inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o ”instanță judecătorească” nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit.

Prin urmare, Completul de judecată consideră că deoarece în termenul indicat de instanța de apel, Gustin Ion nu a lichidat neajunsurile indicate, instanța de apel corect a restituit cererea de apel depusă de ultimul, or apelantul nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel stabilite prin încheierea din 30 octombrie 2023 și nu a prezentat dovada de achitare a taxei de stat în termenul indicat de instanța de apel.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Gustin Ion și de a menține încheierea Curții de Apel Cahul din 22 decembrie 2023.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Gustin Ion.

Se menține încheierea din 22 decembrie 2023 a Curții de Apel Cahul, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Cravcenco Alexandru împotriva lui Gustin Ion cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi